

ПОЕЗІЯ ЧАНЬ СЕРЕДНЬОВІЧНОГО КИТАЮ: ЯК ЗАКАРБУВАТИ МИТЬ БУТТЯ?

Ярослава Шекера

yarochka2009@gmail.com

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

м. Київ

Україна

Анотація. Мить буття, єдино суцільний часовий пласт *тепер* (минуле і майбутнє є лише, згідно зі східними уявленнями, проекціями нашого розуму, і тому насправді не існують) чаньські митці досягали за допомогою медитації (найприйнятніша – Віпасана). У такому стані адепт гостро відчуває цілісність довкілля і, що важливіше, нерозривну єдність власної сутності та навколишнього середовища. Це є життєва модель Сходу «я у природі», на відміну від західної «я і природа» (холономним підходом до Всесвіту, за С. Грофом, на Сході володіли ще задовго до його наукового підтвердження). Адепт переживає природне, спонтанне і несвідоме «повернення» до основ буття; якщо ж розум, свідомість беруть участь у цьому процесі – осяяння не відбувається. Основний постулат чань-буддизму: істинна практика – це не-практика, не-зосередження.

Оскільки істина, як стверджують чаньські поети, міститься поза словами, – мова є значною перешкодою для чистого, не затьмареного стереотипами осягнення індивідом довкілля, – то пізнану в процесі споглядання істину вони намагаються передати читачам поміж рядками. Проте пізнати сутність світу реципієнт має самостійно, увійшовши в описаний у творі стан поета. Слово як таке не є самоцінним, це своєрідний магічний код, необхідний для осягнення істини. Поет *чань* передає власні переживання миті Буття, що є містичним досвідом у східному розумінні: таке усвідомлення, а також бачення власної особистості невід’ємною часткою Всесвіту, виходять за межі людського розуму.

Ключові слова: чань-буддизм, не-практика, не-зосередження, споглядання (медитація), буття, Хань Шань.

CHAN POETRY OF MEDIEVAL CHINA: HOW TO CAPTURE MOMENT OF LIFE?

Yaroslava Shekera

yarochka2009@gmail.com

Kyiv National Taras Shevchenko University

Kyiv

Ukraine

Annotation. Moment of being, the only existing time layer *now* (according to oriental vision, past and future are only projections of our mind and therefore do not really exist), were comprehended by Chan poets with the help of meditation (the most acceptable was Vipassana). In this state, the adherent is acutely aware of integrity of the environment and, more importantly, the inextricable unity of his own nature and the surroundings. This is Eastern life-style model "I am *in* nature", unlike the Western one "I *and* nature" (according to S. Grof, in the East holonomic approach to the universe was known long before its scientific confirmation). An adept undergoes natural, spontaneous and unconscious "returning" to the foundations of being; if the mind and consciousness are involved in this process – no enlightenment occurs. The basic postulate of Chan Buddhism is: true practice is non-practice and non-concentration.

Since the truth, as Chan poets say, lies beyond the words (language is a significant obstacle to the pure, not obscured by stereotypes individual's comprehension of the environment), they make attempts to pass (between the lines) readers the truth they cognized in the process of contemplating. However, the recipient must learn the essence of the world by himself, when getting into the poet's state described in his work. The word itself is not self-valuable; it is special magic code, which is necessary for comprehension the truth. The poet of Chan transmits his own feelings of the moment of being, which is a mystical experience in the Eastern sense: such awareness, as well as the vision of one's own personality as an integral part of the universe, exceeds the bounds of human mind.

Key words: Chan Buddhism, non-practice, non-concentration, contemplation (meditation), being, Han Shan.